

TÜED

TÜRKİYE EMEKLİLER DERNEĞİ

AYLIK HABER BÜLTENİ

YIL: 21 SAYI: 247

HAZİRAN 2023

30 Haziran Emekliler Günü ve Haftası Töreni İçin ATAMIZIN Huzurundaydık...

Her yıl 30 Haziran tarihinde Büyük Önder Atatürk'ün emekliye ayrıldığı tarih olması nedeniyle kutladığımız, Emekliler Günü'nde bir kez daha Ata'mızın huzurundaydık. Türkiye Emekliler Platformu Dönem Başkanı ve Tüm Sivil Emekliler Derneği Genel Başkanı Gültekin Kurdoğlu önderliğindeki heyetimiz, Büyük Önder'in mozolesine çelengimizi koydu.

Devamı 2. sayfada

TÜRKİYE EMEKLİLER DERNEĞİ

15 HAZİRAN Dünya Yaşlı İstismarı Farkındalık Günü

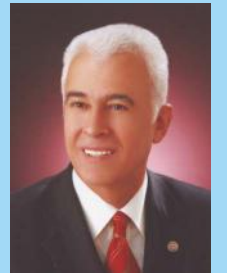
Bugünün kutlanması bize yaşlılara yönelik istismar ve ihmale ışık tutmak için fırsat sunuyor. Her türlü ortamda yaşlı istismarının varlığı, yaşlı istismarının yaygınlığı, sebepleri ve onunla mücadele yönüne ilişkin araştırma eksikliği dikkat çekiyor. Yaşlı istismarı ve ihmaline karşı iyi uygulamalar da görememekteyiz. İstismar ve ihmale karşı mücadeleyi esas olan stratejiler geliştirmeliyiz. Onurlu ve sağlıklı yaşlanma herkesin hakkıdır. İstismar ve ihmal hakkında bilgilendirme, önleme, bunlarla mücadele etme ve mağdurları destekleme konusunda yaşlılar yalnız bırakılmayacaktır.

ÜCRET VE AYLIK DENGESİ SAĞLANAMADI

2000 sonrası dönemde, çalışanlar ve emekliler arasında var olması gereken denge gözetilmeden zamların belirlenmesi, tartışmaları da beraberinde getirmiştir. Seçim öncesi vaatler, toplumda büyük bir beklentiye yol açtığından, verilen sözler yerine getirilmelidir. Siyasi partilerin ücretli ve emekli kesimlere yönelik vaatlerinin başında memur aylıklarının 22 bin liraya yükseltilmesi ve buna paralel olarak da emekli aylıklarının iyileştirilmesi gelmiştir.

AK Parti ve ittifak ortakları seçimlerden başarıyla çıkmasıyla birlikte, bütün dikkatler hükümetin atacağı adımlara çevrildi. Seçim sonrasında yapılan ilk değerlendirmelerde, emeklilerin aylıklarında yapılması gereken iyileştirmeye yönelik ciddi bir çalışmanın olmaması, emekli kesimlerde burukluğa neden olmuştur. Kamu çalışanlarına yapılacak ek iyileştirmenin emeklilerden esirgenmemesi gerekir.

BAŞYAZI

Devamı 2. sayfada

Kazım ERGÜN
Genel Başkan

ÜCRET VE AYLIK DENGESİ SAĞLANAMADI

Baştarafı
1. Sayfada

BAŞYAZI

Kazım ERGÜN
Genel Başkan

Böyle bir düzenleme, çalışan ve emekliler arasında ücret uçurumuna neden olacağından, her iki kesime bütünlük içinde bakılmalıdır. Türkiye Emekliler Derneği, sosyal güvenlik sisteminin istikrarlı ve eşitlik temelli yönetilmesi için her dönem hükümetlere çağrıda bulunmuş; emekli aylıklarının tek bir sistem üzerinden hesaplanmasını savunmuştur. Üzülerek belirtmeliyiz ki, emekli aylıklarının hesaplanmasında ve artışında adil bir sistem kurulamadığından, emekli aylıkları yetersiz kalmış ve geçim özelliğini yitirmiştir. Zorunlu temel ihtiyaç maddesi olan gıda maddelerine erişimin zorlaştığı ve kiraların böylesine yükseldiği hiçbir dönem yaşanmamıştır. Evi olmayan ve kirada oturan emeklinin aylığı, ev sahibi tarafından ipotek altına alınmıştır. Emekli aylıklarının hesaplama sisteminde yapılan değişikliklerin faturası emeklilere kesilmiş; en az aylık ödemesi sistemi bozan bir ödeme biçimine dönüşmüştür. 2019 itibarıyla getirilen bir sistem olan en az aylık ödemesinin Nisan 2023 tarihinde 7.500 TL'ye yükseltilmesine rağmen, bugün için hiçbir değeri kalmamıştır. Hükümetin bu gerçeği görmesi ve emekli aylıklarına seyyanen iyileştirme yapması gerekir. Emeklinin buruk ve mutsuz olmasına seyirci kalınmaz. Emekli geçim zorluğu yaşıyorsa, devletin emekli aylıklarını iyileştirme görevi vardır. Kök aylıklar düşük kalınca, en az aylık ödemesi emekliler için bir çözüm aracı olmamıştır. Sorunun çözümü için iki seçenek vardır. Birincisi; seyyanen zam yapılarak kök aylıklar yükseltilmelidir. İkincisi; alt sınır taban

aylık bağlama oranı en az yüzde 70 olarak yeniden belirlenmelidir. Her iki seçenek dışında çözüm aranması, emekli aylıklarının giderek azaltmış ve emekliler de bir birinin aylığını kıyaslar duruma gelmiştir. Haksız da değiller. Yüksek prim kazancı ve prim ödeme gün sayısına sahip olan emeklilerin de mevcut sisteme göre aylıkları düşük kalmıştır. Üç yıl öncesine göre net asgari ücretin üç katını alan bir emekli, bugün 1,5 katını alamaz duruma gelmiştir. Sosyal güvenlik, aynı zamanda bir hesap ve adalet işidir. Hesapların parametreleri sürekli değişmiş ve emekli aylıkları karmaşık bir yapıya dönüşmüştür. 506 sayılı Kanunda yapılan değişiklikler ve 2000 sonrası dönem için getirilen 4447 ve 5510 sayılı Kanunların hükümleri, emeklileri cezalandıran ve aylıklarını düşüren bir sistemi öngörmüştür. Bugün, bu iki kanun, emekli aylıklarında ciddi kayıpları getirmiş ve emekliler milli gelirden en az payı alır duruma gelmiştir. Ne yapılmalı? Bu sorunun çözümünün cevabı net olmalı. 2000 sonrası emeklilerin intibakı yapılmalı, ödenen prim kazançları ve prim gün sayılarına göre, 2000 öncesi dönemde olduğu gibi gösterge sistemine dönülmeli, kendi içinde kademeli aylık bağlama oranı benimsenmelidir. Böyle bir sistem kurulduğunda, mevcut sorunların çözümü de kolaylaşacaktır. Kısaca, sosyal güvenlik ve sosyal devlet, emeklisine gelecek güvencesi sağlamakla yükümlü olduğundan, mevcut sistemde değişiklik yapılmalı ve emeklilere insanca yaşamaya yetecek aylık ödenmelidir.

30 Haziran Emekliler Günü ve Haftası Töreni İçin ATAMIZIN Huzurundaydık...

Her yıl 30 Haziran tarihinde Büyük Önder Atatürk'ün emekliye ayrıldığı tarih olması nedeniyle kutladığımız, Emekliler Günü'nde bir kez daha Ata'mızın huzurundaydık. Türkiye Emekliler Platformu Dönem Başkanı ve Tüm Sivil Emekliler Derneği Genel Başkanı Gültekin Kurdoğlu önderliğindeki heyetimiz, Büyük Önder'in mozolesine çelengimizi koydu. Kurdoğlu Anıtkabir özel defterine şunları yazdı:

“Cumhuriyetimizin 100. yılında bir kez daha huzurunuzda olmanın büyük mutluluğu ve coşkusunu yaşamaktayız. Sizden aldığımız ilhamla ve kudretle Cumhuriyetimizin erdemlerine sınıksız bağlıyız. Emekliye ayrılarak sivil hayata adım attığınız 30 Haziran 1927 tarihi münasebetiyle yine aynı tarihte kurduğumuz ve ülkemizin her kesimden emeklilerini temsil eden Türkiye Emekliler Platformumuz adına sonsuz şükranlarımızı sunuyoruz.

İlke ve devrimlerinize bağlı Türk Emeklileri olarak, ikinci yüzyılda da Cumhuriyetimizin bize emanet ettiğiniz şekliyle ebediyete dek yaşatılması için tüm

varlığımızla mücadele edeceğimizi bilmenizi isteriz.

En derin sevgi ve saygılarımızla...”

Anma heyetinde derneğimizi temsilen Genel Başkanımız Kazım Ergün, Genel Sekreterimiz Gazi Aykırı, Genel Mali Sekreterimiz Ünal Bandır, Genel Eğitim Sekreterimiz Mehmet Nalbantbaşı; Ankara, Çankaya, Sincan, Gölbaşı Şube Başkanlarımız ve yöneticilerimiz ile platform üyesi kuruluşların yöneticileri yer aldılar.

FIYAT ARTIŞLARI EMEKLIYE YÜK OLDU

**Gazi
AYKIRI**

**Genel
Sekreter**

www.tuedkayseri.org.tr

Türkiye, son üç yılda ekonomik sistemde değişikliğe gitmesiyle birlikte faiz, döviz kurları ve fiyatlarda görülen ölçüsüz artışlar karşısında en büyük bedeli emekliler ödemiştir. Emeklinin alım gücünün düştüğü bir dönemden geçilmektedir. Zorunlu ihtiyaç maddelerine yapılan zamlar, emeklilerimiz için çekilmez bir yük olmuştur.

Yüksek fiyat artışlarına karşın, TÜİK'in enflasyon hesaplamalarında dikkate aldığı madde fiyatlarını açıklamaması güvensizlik yaratmıştır. 2023 yılı birinci altı aylık tüfe artışının 19,77 hesaplanmasına hiçbir emekli inanmamıştır. Bu hesaplama sistemi, emekli aylıklarına yapılan zammı küçülten politikanın bir parçası olmuştur.

Türkiye Emekliler Derneği olarak çarşı-pazar fiyatlarını kendi harcama fişlerimizden görüyoruz. Örneğin, 2023 yılı birinci altı ayda gıda maddelerinde yüzde 50, diğer ürünlerde yüzde 40 artış yapılmasına rağmen, bu gerçeği TÜİK hesaplamalarında göremiyoruz. Bu nedenle, TÜİK hesaplaması hiçbir dönem güven vermemiştir. Güven vermeyen bir sistemle hesaplanan tüfe oranlarına göre emekli aylıklarına zam uygulanması, emekli aylıklarını küçülten bir etki yapmıştır.

Vergi artışları da, emeklinin aylığını küçülten bir sonuç getirmiştir. Harcamalardan alınan yüksek oranlı KDV, emeklileri de dolaylı vergi mükellefi yapmıştır. Emeklilere vergi iadesi karşılığı olarak ödenen yüzde 4-5 arasında değişen bir ödemenin hiçbir değeri kalmamıştır. Bütün çağrılarımıza rağmen, ek ödeme oranı en az yüzde 10 olmalıdır. Hükümet, KDV oranlarını dilediği zaman yükseltirken, emeklinin ek ödemesi 2006 yılından bu yana sabit kalmıştır. Bu nedenle, emeklinin ek ödemesinin yükseltilmesi, harcamalardan alınan KDV oranlarının bir

kısımının iadesi olarak değerlendirilmelidir.

Emekli aylıklarına yapılan zamların bir kısmı iki aşamalı olarak geri alınmaktadır. Birincisi; TÜFE hesaplamasının emeklileri temsil etmeyen bir sistemle yapılması ve tüfe oranlarına göre emekli aylıklarına yapılan zamlar yetersiz kalmıştır. İkincisi, harcamalardan alınan vergi oranlarına yapılan zamlar da, emekli aylıklarını küçültmüş ve emekliler beslenme riski ile karşı karşıya kalmıştır. Üç yıl öncesine kadar emekli aylığı ile alınan ürünlerin bugün yarısını bile alamayan emekliler giderek yoksullaşmaktadır.

Mali ve para politikaları, gelir dağılımını bozan bir sisteme dönüşmüştür. Piyasa, iktisat kurallarının dışında bir sisteme terk edildiğinden, devlet sürekli borçlanmakta ve yüksek faiz öderken, milletimizin emeklilerimizin alım gücü azalıyor.

Döviz kurlarının böylesine yükselmesi, iğneden ipliğe her ürüne zam yapılmasıyla herkesim geçim zorluğu yaşamaktadır. Fiyat artışlarının durdurulamaması, toplumsal bir soruna dönüşmüştür. Ülkenin zenginleşmesi, her bir insanımıza yansımadağı zaman sosyal barış korunamaz. Parası olan ve yüksek gelire sahip kesimlerin başta kur korumalı mevzuatla korunduğu bir sistemde, nüfusun yüzde 80'i yoksullaşıyor.

Yoksulluk ve işsizlik öncelikli sorun olarak gündemde durmaktadır. Bu durum, gelir dağılımı sonuçlarında görülmüştür. Türkiye'de gelir dağılımı sonuçları incelendiğinde, zengin ve yoksul kesimler arasındaki makas giderek büyümüştür. En yoksul nüfus kesimi milli gelirin yüzde 6'sını alırken, en yüksek gelire sahip yüzde 20 nüfusun payı yüzde 48'dir. Yoksulla zengin arasındaki fark 8 kat olmuştur.

Türkiye ve milletimiz, bu tabloyu hak etmiyor.

EMEKLİLERE SENDİKA VE PAZARLIK HAKKI TANINMALI

İşçilerin ve memurların sendika üyesi olması ve toplu iş sözleşmeleri ile gelir ve aylıkların artırılması, demokrasilerde temel bir insan hakkı olarak değerlendirilmektedir. Sendikalara üyesi olan işçiler, ekonomik ve sosyal haklarını geliştirmekte ve daha iyi şartlarda çalışma imkanına sahip olmaktadır. Memurlar ise, memur sendikasına üye olmakta ve haklarını toplu sözleşmeler ile elde etmektedir.

Memurların toplu sözleşmesinden memur emeklilerinin de yararlanması, son derece önemli bir başarıdır. SSK ve BAĞKUR emeklilerine ise, sendika ve toplu pazarlık hakkı tanınmadığından, altı aylık tüfe artışlarına göre zamlar uygulanmaktadır. Bu farklı uygulama, Anayasamızın 10. Maddesine açıkça aykırılık teşkil etmiş ve herkesin kanun önünde eşit olduğu hükmü görmezlikten gelinmiştir.

Memur emeklilerinin gösterge sistemine göre emekli aylıklarının hesaplanması, derecesi ve kademesi aynı olan emeklilerin aylıklarında eşitlik korunmuş; SSK ve BAĞ-KUR emeklilerinin aylıklarının hesaplanmasında benzer bir sistem olmadığından, eşitsizlikler giderek büyümüştür.

4/a, 4/b ve 4/c sigortalılarına göre aylık hesaplama ve artış sisteminin farklı olması, emekli aylıklarında farklılıkları artırmıştır. Devlet, bütün emeklilerine eşitliği öngören bir sistemi getirmediğinden, yüksek prim kazancı olan sigortalıların aylıkları yetersiz kalmış ve asgari emekli aylıkları da giderek küçülmüştür. Emeklilerin yüzde 90'ının aylıkları net asgari ücretin altında kalması, sosyal güvenlik sistemimizin yetersiz kaldığının bir sonucudur.

2006 yılında 5506 sayılı Kanunla, Sosyal

Güvenlik Kurumu Başkanlığı oluşturulmasına rağmen, aynı başarı emeklilik mevzuatında yapılamamıştır. Sosyal güvenlikte tek çatıya uygun bir mevzuat getirilemediğinden, emekli aylıklarına hak kazanma koşullarında ve hesaplanmasında eşitlik sağlanamamıştır.

Memur emeklilerinin aylık hesaplanmasında eşit olan bir sistem uygulanmakta ve memurların toplu sözleşmesi ile emekli aylıklarına yapılacak zamlar belirlenmektedir. SSK ve BAĞ-KUR emeklilerini koruyan bir sistem oluşturulamamıştır. Bu sorunun çözümü, bütün emeklilere sendika hakkı tanınmalı ve pazarlık sistemiyle emekli aylıklarına yapılacak zamlar sosyal taraflar arasında belirlenmelidir.

En büyük üyeye sahip ve emeklilerin temsilcisi olan Türkiye Emekliler Derneği'nin adının sendika olarak değiştirilmesi çağrılarımıza cevap verilmemiştir. Bu yönde bir değişiklik yapıldığında, emeklilerin haklarında eşitlik sağlanacak ve bir birinin aylığını kıyaslama olmayacaktır.

Ağır şartlarda çalışan ve yıpranan işçiler ile piyasa koşullarına göre ayakta kalmaya çalışan esnafımızın korunması, devletimizin birinci görevi olmalıdır. Çalışmanın sonunda elde edilen ve kutsal bir hak olan emeklilik hukuku ile yaşlılık döneminde insanca yaşamaya yetecek aylık ödenmesidir.

Anayasamızın sosyal hukuk devleti olma ilkesi ile emeklilerimizi koruyacak ve haklarına geliştirecek olan sendika hakkının tanınması, geçim koşullarının ve gelir dağılımının iyileştirilmesi için de önemli bir araç olacaktır.

**Abdülkadir
ERSAL**

**Genel
Teşkilatlandırma
Sekreteri**

ERGÜN: AYLIKLARDAKİ EŞİTSİZLİĞE TEK ÇÖZÜM İNTİBAK

TÜED GENEL BAŞKANI KAZIM ERGÜN'E GÖRE BÜTÜN DÖNEMLER İÇİN AYNI AYLIK BAĞLAMA ORANI OLMALI...

Emekli aylıklarındaki eşitsizliğe tek çözüm intibak Emeklilerin gözü, önümüzdeki günlerde Meclis'e sunulacak olan 'Torba Yasa'ya çevrilirken, Türkiye Emekliler Derneği Genel Başkanı Kazım Ergün, maaşlar arasındaki adaletsizliğin giderilmesi için tek çözümün yeni bir intibak yasasının çıkarılması olduğunu söyledi.

Türkiye Emekliler Derneği (TÜED) Genel Başkanı Kazım Ergün "Araştırmalarımıza göre, şu anda emeklilerde kök maaşı 3.500 lira olanlar var. Ancak ağırlık 4.500 lirada kümeleniyor. Kök maaşı en düşük emekli aylığı olan 7.500 liranın altında 6 bin lira veya 7.400 olanlar da bulunuyor. Bütün bu emeklilerin aylıkları arasındaki fark hazine tarafından karşılanarak 7.500 liraya çıkarıldı. Bu durumda olan yaklaşık 9,5 milyon emekli var. Toplam emekli sayısının yaklaşık 15 milyon olduğu düşünüldüğünde, emeklilerin yarısından fazlası 7.500 lira aylık alıyor" dedi.

Türkiye Gazetesine konuşan TÜED Genel Başkanı Ergün, bu ay işçi ve Bağ-Kur emeklilerine yapılacak enflasyon oranındaki zammın kök aylıklarına olacağına işaret ederek, şöyle konuştu: Kök aylıkları yüzdelik zamlarla 7.500 liraya ulaşana kadar bu böyle devam edecek. 3.500 lira kök aylığı olan emeklinin aylığı bu seviye gelene kadar 3-4 kez zam alması gerekecek. Diğer bir deyişle, aylıkları 7.500 lirada sabit kalacak. Bu çerçeveden bakılınca, en düşük emekli aylığı 7.500 liraya çıkarırken, bunun üzerinde aylık alan emekliler ise mağdur oldu. Yüksek prim kazancı ve daha fazla prim gün sayısı olanlar büyük mağduriyet yaşadı. 3.500 lira kök aylığı olan emekli 7.500 lira almaya başlarken, 7.450 lira alan emekli de 7.500 lira almaya başladı. Diğer taraftan 7.550 lira alan emeklinin aylığında ise değişiklik olmadı. Emekliler arasında büyük adaletsizlik oluştu. Bu sebeple de 7.500 liranın üzerindeki aylıklar için prime göre bir düzenleme yapılacağını açıklamıştı. Bunun nasıl bir düzenleme olacağı ise önümüzdeki günlerde göreceğiz.

2000 YILI SONRASI İÇİN GEREKİYOR

Bu durumun çözülmesi için 'İNTİBAK' düzenlemesi gerektiğine dikkat çeken Ergün, "2000 sonrası için intibak düzenlemesi yapılmadan, emekli aylıklarındaki eşitsizlik ve adaletsizliğe hiçbir çözüm bulunamaz. İntibak, hangi dönemde emekli olursa olsun prim kazancı, prim ödeme gün sayısı eşit olanların aylıklarının eşitlenmesi, farklılıkların ortadan kaldırılması anlamına geliyor. Herkesin kazancına göre intibak yapılarak, haksızlıkların giderilmesi mümkün" değerlendirmesinde bulundu.

'AYLIK BAĞLAMA ORANI YÜZDE 70 OLMALI'

İntibak ile birlikte tek bir sistem üzerinden bütün dönemlerin aynı aylık bağlama oranı ve aynı güncelleme katsayısı ile düzenlenmesini talep eden Ergün "SSK ve Bağ-Kurlularda 1 Mayıs 2008 sonrası işe girenlerin hepsinin aylığı düşük bağlanıyor. Bu nedenle de 'en düşük aylık' yerine, herkesin kazancına göre düzenleme yapılması yerinde olur. Güncelleme yerine 'gösterge sistemi' getirilmeli. Bütün dönemler için tek bir aylık bağlama oranı olmalı. Şu anda asgari aylık bağlama oranı yüzde 35. Bunun da eskiden olduğu gibi yüzde 70 seviyesine çıkarılması emeklilerin en önemli talepleri arasında. Ancak en önce intibak yapılarak gerçek aylıkların ortaya çıkarılması gerekiyor" ifadelerini kullandı.

10 MİLYON EMEKLİ 7 BİN 500 LİRA MAAŞLA YAŞAM MÜCADELESİ VERİYOR

EMEKLİLER İSYAN ETTİ!

BİZ SADAKA DEĞİL HAKKIMIZI İSTİYORUZ

900 bin üyesi olan Türkiye Emekliler Derneği Genel Başkanı Kazım Ergün, "Kimse emeklinin onuruyla gururuyla oynamasın. Emekliler bu yüce milletin, dedesi, ninesi, annesi, babasıdır. Emekli aylıkları sosyal yardıma dönüşmez. Emekliler sadaka değil hakkını istiyor" tepkisini gösterdi.

Türkiye Emekliler Derneği (TÜED), Genel Başkanı Kazım Ergün, **Cumhurbaşkanı Erdoğan'a** en düşük emekli aylığının asgari ücret seviyesine çıkarılmasını ve 4 bin lira seyyanen zam yapılmasını talep eden mektup gönderdi. Ergün, "Bugün geline noktada emeklilerimizin yaklaşık 10 milyonu, 7 bin 500 lirayı bulan en düşük emekli ödemesi ile yaşam mücadelesi vermektedir" dedi

SAĞLIKLI BİR YAŞAM İMKANIMIZ KALMADI

YÜZDE 25 ZAM TEKLİFİNİ HÜSRANLA KARŞILIYORUZ

'En düşük emekli aylığı asgari ücret seviyesine çıkarılsın'

Türkiye Emekliler Derneği Genel Başkanı Kazım Ergün, **Cumhurbaşkanı Erdoğan'a** gönderdiği mektupta, emekli maaşlarına seyyanen 4 bin lira iyileştirme yapılmasını isteyerek, "Emekliler olarak talebimiz; en düşük emekli aylığının asgari ücret seviyesine çekilmesi ve söz verildiği gibi 7 bin 500 lira üzerinde aylık alanlara da en az yüzde 25+4 bin lira seyyanen zam yapılarak gerçek anlamda devlet korumalı sosyal güvenliğin hayata geçirilmesidir" diye yazdı

Türkiye Emekliler Derneği (TÜED) Genel Başkanı Kazım Ergün, **Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a**, en düşük emekli aylığının asgari ücret seviyesine yükseltilmesi ve aylıklara seyyanen 4 bin lira iyileştirme yapılmasını talebiyle mektup gönderdi. Ergün, mektubunda, TÜED olarak emeklilerin sorunlarının gündeme getirilmesi ve çözülmesi için özveriyle çalışmalarını vurguladı. Dile getirdikleri birçok sorunun zaman içerisinde çözülme kavuşturulmasının memnuniyetini yaşadıklarını belirten Ergün, **Cumhurbaşkanı Erdoğan'a** hitaben şu ifadeleri kullandı: "Yıllardır gündemde tuttuğumuz taleplerimiz arasında yer alan; 2000 öncesi SSK emeklilerimizin intibak talebine, bayram ikramiyesine, KEY ödemelerine, 65 yaş ve üzeri ücretsiz ve indirilme seyahate, EYT'lerin emeklilik hakkına kavuşmasına, evi olmayan emeklilerin konut meselesine

Emekliler yaşamını sürdürüyor

Ergün, memurlar, kamu işçileri ve asgari ücretlileri ekonomik olarak rahatlatacak tedbirlerin alınmasının kendilerini ziyadesiyle mutlu ettiğini kaydederek, mektubuna şöyle devam etti: "La-

tır. TBMM'de görüşülen kanun tasarisına eklenen ve emeklilere yüzde 25 zam öngören teklif, hayatlarını bu memleketin imar ve inşası için harcamış ve yıllarca prim ödeyerek kutsal hak olarak tanımladığımız, emekliliğe erisen topluluğumuzda büyük bir hüsrana karşılanmıştır."

Makas kapatılsın

Milyonlarca emeklinin aylıklarda yapılacak yüzde 25'lik zammın ilave artış istediğini vurgulayan Ergün, mektubunu şu ifadelerle tamamladı: "Emekliler olarak talebimiz; emeklilerimizin bir nebze olsun rahatlamasını sağlayacak bir iyileştirmenin yapılması, en düşük emekli aylığının asgari ücret seviyesine çekilmesi ve söz verildiği gibi 7 bin 500 lira üzerinde aylık alanlara da en az yüzde 25+4 bin lira seyyanen zam yapılarak gerçek anlamda,

Hüseyin Ekmen; “Bu Zam Kabul Edilemez”

TÜED Batman Şube Başkanımız ve Genel Merkez Denetim Kurulu Başkanımız Hüseyin Ekmen, Batman Petrol Gazetesi'ne demeç verdi. Verdiği demeçte emekli zamlarına tepki gösteren Ekmen şunları söyledi; “ Uygulanmakta olan TÜFE'ye endeksli maaş artış sisteminin ihtiyaçları ve beklentileri karşılamaktan çok uzak. Emekli zamları kesinlikle TÜFE sisteminden çıkarılmalı. Zamlar seyyanen artış yöntemine dönülerek hesaplanmalı.

Ekmen açıklamasının devamında şu ifadelere yer verdi. ” 4 bin 274 ailenin, 28 bin 711 iş yerinden yaptığı harcamalarının dikkate alınarak hesaplandığı açıklanan enflasyona ve sözü edilen bu 4 bin ailenin Türkiye’de yaşadığına inanmakta güçlük çekiyoruz. Ya da bu hesaplamaları yapanlar çarşı-pazar görmemişler. Onları vicdanları ile baş başa bırakıyoruz. Gelen bu artışla 2000 öncesi emekli olanların taban aylıkları 1.982,78 TL; 2000-2008 yılları arası emekliye ayrılanların taban aylıkları 1302,30 TL'ye, yükselmiştir. Aylıklara gelen zam 2000 öncesi emeklilerde sadece 94 TL'dir. 2000-2008 arası emeklilerde ise sadece 62 TL'dir. Ne yazık ki bu rakam da 1 kg et parasıdır.2008 sonrası emekliye ayrılanların Taban aylıklarını ifade etmekte bile güçlük çekiyoruz.

AHMET EGE: PRİM VE MAAŞ DENGESİ BOZULDU

Türkiye Emekliler Derneği (TÜED) Afyon Şube Başkanı Ahmet Ege, emeklilerin aynı maaşı almasının dengesi bozduğunu belirtti. Geçen Mart ayında, prim-maaş dengesinin bozulduğunu vurgulayan Ege, en düşük emekli aylığının 5 bin 500 TL'den 7 bin 500 TL'ye, emekli ikramiyesinin de bin 100 TL'den 2 bin TL'ye yükseltildiğini belirterek, bu durumun haksızlık yarattığını kaydetti. Türkiye Emekliler Derneği (TÜED) Afyon Şube Başkanı Ahmet Ege, Afyonşehir Web TV'de Celal Bursalıoğlu'nun sunduğu 'Afyon'da Sabah' programında, emekli maaşlarında az prim ödeyenle çok prim ödeyen arasındaki adaletsizliği gündeme taşıdı.

Eyidoğan; Bütün Emekliler Seyyanen Zam ve İntibak İstiyor

TÜED Çaycuma Şube Başkanımız Nizamettin Eyidoğan Demokrat Çaycuma yerel gazetesine demeç verdi. Demeçte, “En düşük emekli maaşına yapılan 7500 TL'lik rakam geçmiş yıllarda olsa idi gayet iyi bir zam denilebilirdi ancak yüksek enflasyondan dolayı her gün artan fiyatlar karşısında bu zam çok etki etmedi. Bizim yıllardır söylediğimiz, İntibak Yasası çıkarılırsa ve seyyanen zam yapılırsa emeklinin yüzü gülebilir. Siyasilerin yol haritalarını buna göre çizmelerini öneririz” dedi.

“TÜM EMEKLİLER SEYYANEN ZAM VE İNTIBAK İSTİYOR!”

Türkiye Emekliler Derneği Çaycuma Şube Başkanı Nizamettin Eyidoğan, en düşük emekli aylıklarına yapılan 2 bin liralık zamla 7500 liraya yükselen en düşük emekli maaşının iyi bir rakam olduğunu belirterek, “Yüksek enflasyondan dolayı geçim şartlarını ve zorluklarını göz önüne alırsak, tüm emeklilerimizi kapsayacak çalışmalar ve intibak yapılmalıdır” dedi.

Eyidoğan'ın açıklaması şöyle: “En düşük emekli aylıklarına yapılan 7,500,00 TL zam iyi bir rakam, fakat yüksek enflasyondan dolayı geçim şartlarını ve zorluklarını göz önüne alırsak emeklilerimize yetmeyecek bir rakamdır.

Tüm emeklilerimizi kapsayacak çalışmalar ve intibak yapılmalı, seyyanen zam yapılmalı, sağlığta katkı payı ödemeleri kaldırılmalı, ek ödeme oranları artırılmalıdır.

Bayram ikramiyelerine yapılan 900.00 TL artışın beklentilerimizi karşılamadığını ve bunun da yeniden gözden geçirilmesini bekliyoruz.” (Ş.Dinc)

Kahramanmaraş Şubemiz Yeni Adresinde Hizmete Başladı

Geçtiğimiz Şubat ayında yaşanan ve ülkemizi yasa boğan acı deprem olayından sonra kullanılmaz hale gelen TÜED Kahramanmaraş Şube Başkanlığımız 5 ay aradan sonra yeni adresinde hizmete başladı. Şube Başkanımız Mehmet Nalbantbaşı; “Allah memleketimize bir daha böyle bir acı yaşatmasın, yeni hizmet yerimizde üyelerimiz için çalışmalarımıza devam edeceğiz” diyerek, şubenin, Kurtuluş Mh. Belediye Cd. 15. Sk. No:9 adresinde bulunduğunu ilan etti.

EMEKLİ HÜSRANA UĞRADI

Türkiye Emekliler Derneği Isparta Şube Başkanı Abdülkadir Ersal, emeklilerin yüzde 25 zam oranıyla hüsrana uğradıklarını söyledi.

PARLAMENTODA SESİMİZ OLUN

Emekli maaşlarına yapılan zam oranı yoğun tepki görmeye devam ediyor. Türkiye Emekliler Derneği Isparta Şube Başkanı Abdülkadir Ersal, Isparta milletvekillerine birer mektup göndererek parlamentoda seslerinin duyurulmasını istedi. Abdülkadir Ersal, mektupta, "Zatinalınızdan talebimiz, emeklilerimizin bir nebze olsun rahatlamasını sağlayacak bir iyileştirmenin yapılması, en düşük emekli aylığının asgari ücret seviyesine çekilmesi ve devlet korumalı sosyal güvenliğin hayata geçirilmesi için parlamentoda emeklilerimizin, dul ve yetimlerimizin sesi olmanızdır" dedi.

SAYIN CUMHURBAŞKANIMIZ YANLIŞ YÖNLENDİRİLİYOR

TÜFE'nin evlere giren günlük gıdaların dışındaki maddeleri de içerdiğini hatırlatan Ersal, "At nalı, pinpon gibi topu gibi kalemler emeklileri hiç mi hiç ilgilendirmiyor. Emekliler her gün sokakta ve sokağın nabzını çok iyi biliyor. Sayın Cumhurbaşkanımız yanlış yönlendiriliyor. Emeklilerimiz kaşıkla verilip kepçeyle alınan duruma getirilmiştir. Eli nasırı, ağzı dualı emekli topluluğumuz, geçmişte olduğu gibi bugün de kendisine atılacak adımları vakarına yaraşır bir olgunlukla karşılayacak ve bunu hakkıyla takdir edecektir." ifadesini kullandı. 5'te

TÜED Genel Teşkilatlandırma Sekreterimiz ve Isparta Şube Başkanımız Abdülkadir Ersal Akdeniz Gazetesine verdiği demeçte şunları söyledi; "Emeklilerimizin asgari ücret seviyesine çekilmeleri için en az % 25+4000 TL yapılması gereken zamdı. Yapılan zamlar hükümete karşı yoğun tepki oluşturdu. Emekliler resmen hüsrana uğradılar. Isparta Milletvekillerine birer mektup gönderdik. Çalışanlarla emekliler arasında oluşan bu

büyük fark, toplumsal barışı zedeleyecek. Altı ayda bir alınacak tüfe zammı ile de bu fark daha hızlı artacak ve toplumda kapanması çok derin bir yara açacaktır. Tüfe evlere giren günlük gıdaların dışındaki maddeleri de içeriyor. At nalı, pinpon topu gibi kalemler emeklilerimizi uzaktan yakından ilgilendirmiyor. Emeklilerimize bir an evvel acilen iyileştirme yapılmalı. %25+4000 TL seyyanen zam acilen yapılmalı" dedi.

Bayraktar: Emekli Zammina Müdahale Edilmeli

TÜED Trabzon Şube Başkanımız Burhan Bayraktar, Karadeniz'de Son Nokta gazetesine demeç verdi. Demeçte; "Bu durum adalete aykırıdır. Bunun bu şekilde devam etmemesinin tek yolu emeklinin maaşlarına %40'ın üstünde zam yapılmasıdır. 7 bin 500 TL'ye %40 üzerinden artış yapılmalı ve seyyanen zam 8 bin TL'nin üzerinde emekliye verilmelidir ki emekli bu kentte yaşayabilsin, nefes alabilsin. Onun için bu zammın yeniden değerlendirileceğine inancımız tam" dedi.

TAN: DUL VE YETİM AYLIKLARININ GEÇİM ÖZELLİĞİ GİDEREK KAYBOLUYOR!

TÜED Araştırma Müdürümüz Namık Tan, emekli aylıklarına yapılan artışların, hak sahibi olanlara farklı yansımalarının, bir sistem sorununa dönüştüğüne dikkat çekerek şunları söyledi:

"Benzer durum, emekli ikramiyesinde de yaşanmaktadır. Sosyal güvenlik mevzuatında yapılan değişikliklerde, eşitlik ilkesi korunmamış, gelir ve aylık alanlar arasında farklılık giderek büyümüştür.

Sosyal güvenlik sistemi kapsamında en önemli uygulamalardan birisi de, hak sahiplerine ödenen sürekli yardımlardır. Bu yardımların ödenmesi, birtakım kurallara bağlanmıştır. Gelir ve aylıkların ödenmesinde "durum değişikliği" olduğunda, azalma veya

artırma işlemleri yapılmaktadır.

Sosyal güvenlik sistemimizde, gelirlerin/aylıkların alt sınırına ilişkin düzenlemelerle dul ve yetimlerin korunması amaçlanmıştır. Her bir kanun değişikliğinde, ölüm tarihlerine göre yürürlükte olan kanun hükümlerine göre emekli, dul ve yetimlere ödenen aylıklarda hisse oranları farklı olduğundan, bu kapsamda olanların intibakının ne kadar önemli olduğunu göstermektedir.

En az aylık ödemesinin 7.500 TL'ye yükselmesi, dul ve yetimlere sınırlı yansıtılmıştır. Bu duruma itirazlar gelmiş ve mağdur edildiklerini derneğimizle paylaşmışlardır. Sistem adil olmadığından, özellikle de hisselerin farklı olması, hak kayıplarına da neden olmaktadır. Örnek vermek gerekirse; ölüm tarihi 1.10.2008 öncesi SSK tarımından emekli olan babasından yetim aylığı alan kız çocuğunun hissesi %25, ölüm tarihi 1.10.2008 sonrası olan babasından yetim aylığı alan kız çocuğunun hissesi %50'dir. Bu örnekleri çoğaltmak mümkündür.

Gerek emekli aylıklarında ve gerekse de hak sahibi aylıklarında eşitliğin sağlanması için kanunlarımızın yeniden düzenlenmesine ve eşitliğin sağlanmasına ihtiyaç vardır."

ERGÜN: Bir Araya Gelmeden Başaramayız...

DEĞERLİ EMEKLİLERİMİZ!

Hristiyan kilisesini, Yahudi sinagogunu, Müslüman camisini taşlamaz...

Lakin görüyoruz ki, sosyal medya hesaplarımızı takip eden emeklilerimiz, kendi hakları için mücadele eden derneğini ne yazık ki, taşlamaya can atıyor.

Bu sayfalarda paylaşılan ve emeklilerin sorununu gündeme getirip kamuoyu yaratılmasını sağlamayı amaçlayan en basit paylaşımlar bile ya tepki görüyor, ya da alaya alınıyor. Oysaki, sosyal medyamızdaki bütün bu paylaşımların yayılmasına yardımcı olunması ve ses getirilmesi önemlidir. Hadi derneklere üye olmuyorsunuz (olmayanlar için) bari yapılan girişimleri baltalamaya çalışmayınız.

Hak arama mücadelesi bir süreçtir. Son cephanenizi daha ilk cephede harcarsanız, mücadeleyi kaybetmişsiniz demektir. Dernek yönetimimiz ve uzman kadromuz, mücadelelerin içinden gelmiş insanlardır. Çoğu eski sendikacıdır.

Sokağa çıkılacak noktayı da iyi biliriz, geri dönmeyi göze almayı da biliriz. Lakin süreci iyi yönetmezseniz, daha en başta kaybedersiniz.

Dernek üyelerimiz iyi bilir, Anayasa Mahkemesi'ne götürdüğümüz 11, Danıştaya götürdüğümüz 4, AİHM'e götürdüğümüz 4 davamız vardır. Belki de bu dönemin uygulamalarını en çok mahkemelere taşıyan dernek TÜED'dir. Buna uluslararası mahkemeler de dahil.

Bizim tek sorunumuz, örgütlü olmak yerine, klavye kahramanlığı yapıp, bilip bilmeden derneğimizi veya emekli derneklerini eleştirenlerdir.

Biz bir mücadeleye başlamışsak bunu; anayasal haklarımız çerçevesinde, hukuk yolu başta olmak üzere her platformda sürdürürüz. Bunu en iyi, sayıları 1 milyonu bulan üyelerimiz bilir...

Ve bize en çok sorulan sorulardan birisi de derneğimizin üye aidatları olmaktadır. Aidatımız ayda sadece 5 Lira'dır.

Lütfen örgütlü mücadelemize destek olun ve bırakın gündemi, Türkiye'yi sallayalım.

ÖRGÜTSÜZ TOPLULUKLAR SÖMÜRÜLMEME MAHKUMDUR...

Yeniden Refah Partisi Üsküdar Şubemizi Ziyaret Etti

TÜED Üsküdar Şube Başkanlığımızı Yeniden Refah Partisi STK Birim Başkanı Üsküdar İlçe Başkan Yardımcısı Mahmut Akcan ziyaret etti. Şube Başkanımız Fatma Önerge, Akcan'a derneğimiz tarafından hazırlanan "Emekliler Çözüm Bekliyor" başlıklı broşürümüzü takdim ederek, emekli dosyasını masaya yatırdı. Ana başlıklar halinde acil çözüme kavuşturulması gereken konuları anlatarak, parti yetkilisine bilgi verdi. Ziyareten memnuniyetini belirten Önerge; "Hepimize büyük görevler düşüyor. Ancak siyasi partilerin sorumluluğu çok daha büyük. Herkesi sorumlulukları konusunda bilinçlenmeye davet ediyorum" dedi.

Şanlıurfa Şubemiz Üyelerimizi Karaali Kaplıca'larına Götürdü

TÜED Şanlıurfa Şube Başkanlığımız 30 kişilik üyelerimizden oluşan grubu Karaali Kaplıcaları'na götürdü. Üyelerimiz kaplıcanın şifalı sularından faydalanırken keyifli bir gün geçirdiler. Şube Başkanımız Mehmet Karagöz; "Üyelerimizin çok memnun kaldığı bir gezi oldu. Katılan herkese teşekkür ederiz. Daha bunun gibi etkinlikler düzenleyip, üyelerimize duyurularını yapacağız" dedi.

KENAN PARS: Emekliyi TÜİK'ten Kurtarın

Türkiye İstatistik Kurumu 2023 Nisan ayı TÜFE oranlarını açıkladı. TÜİK'e göre nisanda tüketici enflasyonu aylık yüzde 2,39, yıllık yüzde 43,68 oldu. 6 aylık TÜFE oranlarına göre zam alan emeklilerin 4 aylık enflasyonu ise yüzde 15,21 oldu.

TÜİK'in her zaman olduğu gibi yine kendilerini şaşırtmadığını belirten Türkiye Emekliler Derneği Uludağ Şube Başkanı Kenan Pars emeklinin öncelikli olarak TÜİK'in elinden kurtarılması gerektiğini söyledi.

TÜED olarak hazırladıkları, emeklilerin taleplerini içeren raporları tüm makamlara sunduklarını ifade eden Pars; "Kimse emeklileri seçim vaatleriyle kandırmaya kalkmasın" dedi.

Emekliler aylıklarına zam istiyor

Türkiye Emekliler Derneği (TÜED) en düşük emekli aylığının asgari ücret seviyesine yükseltilmesini talep etti. Derneğin Genel Başkanı Kazım Ergün, son 21 yılda en düşük işçi emeklisi aylığına ise yaklaşık 62 kat arttığını belirterek taban aylıkların asgari ücret seviyesine yükseltilmesini istiyor.

10 MİLYON EMEKLİ 7 BİN 500 LİRA MAAŞLA YAŞAM MÜCADELESİ VERİYOR

EMEKLİLER İSYAN ETTİ!

BİZ SADAKA DEĞİL HAKKIMIZI İSTİYORUZ
900 bin üyesi olan Türkiye Emekliler Derneği Genel Başkanı Kazım Ergün, "Kimse emeklinin onuruyla gururuyula oynamasın. Emekliler bu yüce milletin dedesi, ninesi, annesi, babasıdır. Emekli aylıkları sosyal yardıma dönüşmez. Emekliler sadaka değil hakkını istiyor" tepkisini gösterdi.

TÜED'DEN EMEKLİ AYLIKLARININ YÜKSELTİLMESİ TALEBİ

GENEL Başkan Ergün, "2002'nin Aralık ayında en düşük işçi emeklisinin aylığı 257 lira, asgari ücret ise 184 liraydı. Bu süreçte emekli aylığı 29 kat, asgari ücret ise yaklaşık 62 kat arttı" dedi.

Ergün, yaptığı açıklamada, asgari ücretin 1 Temmuz'dan itibaren yüzde 34 artışla net 11 bin 402 lira olarak uygulanacağını anımsattı. 2002'nin Aralık ayında 184 lira olan asgari ücretin aradan geçen 21 yılda yaklaşık 62 kat arttığını dile getiren Ergün, "Aynı tarihte 257 lira olan en düşük işçi emeklisinin aylığı sadece 29 kat arttı. 2002'de asgari ücret, en düşük işçi emeklisi aylığına yüzde 71,5'ine denk gelirken, bugün en düşük işçi emeklisi aylığı, asgari ücretin

Emeklilerden zam mektubu

Türkiye Emekliler Derneği (TÜED), Cumhurbaşkanı Erdoğan'a en düşük emekli aylığının asgari ücret seviyesine çıkarılmasını ve 4 bin lira seyyanen zam yapılmasını talep eden mektup gönderdi.

TÜRKİYE Emekliler Derneği (TÜED) Genel Başkanı Kazım Ergün, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a, en düşük emekli aylığının asgari ücret seviyesine yükseltilmesi ve aylıklara seyyanen 4 bin lira iyileştirme yapılmasını talebiyle mektup gönderdi. Ergün, mektubunda, TÜED olarak emeklilerin sorunlarının gündeme getirilmesi ve çözülmesi için özveriyle çalıştıklarını vurguladı. Dile getirildikeni büyük sorunun zaman içerisinde çözülmesi için emeklilerin memnuniyetini yaşadıklarını belirten Ergün, Cumhurbaşkanı Erdoğan'a hitaben şu ifadeleri kullandı: "Yıllardır gündemde tuttuğumuz taleplerimiz arasında yer alan; 2000 öncesi SSK emeklilerinin intibak talebine, bayram ikramiyesine, KEY ödemelerine, 65 yaş ve üzeri ücretsiz ve indirilme seyahate, EYT'lerin emeklilik haklarına kavuşturulmasına, evi olmayan emeklilerin konut meselesine olan desteğimize, sağlıkta yaşadığımız sorunların çözümü için çabalarımıza, ek ödemelere, banka kuyumlarına ve banka promosyonlarına getirildiği çözümler için şükranlarımızı sunarız. Ancak bütün bu samimi gayretlere rağmen, bugün gelinen noktada emeklilerimizin yaklaşık 10 milyonu, 7 bin 500 lirayla bulan en düşük emekli ödemesiyle yaşam mücadelesi vermektedir."

Hüsranlı karşıladı
Ergün, memurlar, kamu işçileri ve asgari ücretlilerin ekonomik olarak rahatlatılacak tedbirlerin alınmamasını kendilerinin ziyadesiyle mutlu ettiğini kaydederek, mektubuna şöyle devam etti: "Lakin aynı

İyileştirme şart
Milyonlarca emeklinin aylıklarda yapılacak yüzde 25'lik zammın ilave artış istediğini vurgulayan Ergün, "Emekliler olarak talehimiz; emeklilerimizin bir nebre olsun rahatlatılmasını sağlayacak bir iyileştirmenin yapılması, en düşük emekli aylığının asgari ücret seviyesine yükseltilmesi ve sömürdükleri gibi 7 bin 500 lira üzerinde altınların da en yüzde 25-40'ı seyyanen zam, rakam gerek anılan devlet korumalı sosyal güvenliğine hayata geçmesidir. Böylelikle, dış simler arasında giderecek makas kapanacak ve adak uygulamaya erişilecektir" iftadı kullandı. AA

SAĞLIKLI BİR YAŞAM İMKANIMIZ KALMADI

YÜZDE HÜSRAN
TBM'de görüşülen kanun tasarılarına eklenen emeklilere yüzde 25 zam öngören emekliler tarafından hüsranlı karşılandığı belirtilen Kazım Ergün,

Emekliler, 4 bin lira zam istedi

Türkiye Emekliler Derneği (TÜED) Genel Başkanı Kazım Ergün, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a mektup gönderirken, en düşük emekli aylığının asgari ücret seviyesine yükseltilmesini, aylıklara seyyanen 4 bin lira iyileştirme yapılmasını istedi. Ergün şu ifadeleri kullandı: "Yıllardır gündemde tuttuğumuz taleplerimiz arasında yer alan; 2000 öncesi SSK emeklilerinin intibak talebine, ikramiyesine, KEY rine, 65 yaş ve üzeri emeklilik hakkına, evi olmayan konut meselesine inize edilmiştir."

Emeklilerden taban aylıklara asgari ücret talebi

TÜRKİYE Emekliler Derneği (TÜED) Genel Başkanı Kazım Ergün, son 21 yılda en düşük işçi emeklisi aylığının 62 kat arttığını belirterek, taban aylıkların asgari ücret seviyesine yükseltilmesini istedi. Bloomberg'in haberine göre Ergün, yaptığı açıklamada, asgari ücretin 1 Temmuz'dan itibaren yüzde 34 artışla net 11 bin 402 lira olarak uygulanacağını anımsattı. 2002'nin Aralık ayında 184 lira olan asgari ücretin aradan geçen 21 yılda yaklaşık 62 kat arttığını dile getiren Ergün, "Aynı tarihte 257 lira olan en düşük işçi emeklisinin aylığı sadece 29 kat arttı. 2002'de asgari ücret, en düşük işçi emeklisi aylığına yüzde 71,5'ine denk gelirken, bugün en düşük işçi emeklisi aylığı, asgari ücretin

Emekliler, 4 bin lira zam istedi

Türkiye Emekliler Derneği (TÜED) Genel Başkanı Kazım Ergün, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a mektup gönderirken, en düşük emekli aylığının asgari ücret seviyesine yükseltilmesini, aylıklara seyyanen 4 bin lira iyileştirme yapılmasını istedi. Ergün şu ifadeleri kullandı: "Yıllardır gündemde tuttuğumuz taleplerimiz arasında yer alan; 2000 öncesi SSK emeklilerinin intibak talebine, ikramiyesine, KEY rine, 65 yaş ve üzeri emeklilik hakkına, evi olmayan konut meselesine inize edilmiştir."

Emeklilerden ERDOĞAN'A MEKTUP VAR

CUMHURBAŞKANI Recep Tayyip Erdoğan'a, mektup yazar Türkiye Emekliler Derneği (TÜED) Genel Başkanı Kazım Ergün, en düşük emekli aylığının asgari ücret seviyesine yükseltilmesi ve aylıklara seyyanen 4 bin lira iyileştirme yapılmasını talep etti. Dile getirildikeni birçok sorunun zaman içerisinde çözüme kavuşturulmasının memnuniyetini yaşadıklarını belirten Ergün, Cumhurbaşkanı Erdoğan'a hitaben şu ifadeleri kullandı:

Emeklilerden ERDOĞAN'A MEKTUP VAR

"EMEKLİLERİMİZİN bir nebre olsun rahatlatılmasını sağlayacak bir iyileştirmenin yapılması, en düşük emekli aylığının asgari ücret seviyesine çekilmesi ve söz verildiği gibi 7 bin 500 lira üzerinde aylık alanlara da en az yüzde 25-40 bin lira seyyanen zam yapılması, devlet korumalı sosyal güvenliğine hayata geçirilmesidir. Böylelikle, diğer kesimler arasında giderek açılan makas kapanacak ve adaletli bir uygulamaya erişilecektir." Sayfa 5

TÜED İNDİRİM ANLAŞMALARI ÜYELERİMİZİN YÜZÜNÜ GÜLDÜRÜYOR

Adana Şube Başkanlığımızdan Termal Anlaşması

Türkiye Emekliler Derneği Adana ve Yüreğir Şube Başkanlıklarımız, ÇELİKHANIM TERMAL OTEL & SPA arasında indirim anlaşması imzalandı.

Yapılan anlaşma gereği konaklama ve özel toplantılarda üyelerimize ve birinci derece yakınlarına %15 indirim imkanı sağlandı. İmzalanan anlaşmaya ilişkin bir açıklama yapan Adana Şube Başkanımız Ali Vuranay; “Emeklilerimizin en çok ihtiyaç duyduğu hizmetlerden birisi de termal tesislerin bulunduğu hizmetlerdir. Biz de bu talepleri dikkate alarak, Yüreğir şubemizle birlikte ÇELİKHANIM tesisleriyle bir indirim anlaşması imzaladık. Üyelerimize ve birinci derece yakınlarına hayırlı olsun. Üyelerimizin bütçelerine bir nebze katkı sağlayabilmişsek, ne mutlu bize” dedi.

Adres: Çiftehan Köyü Evren Mevkii
Valiler Sok No: 20 Ulukışla / Niğde Tel:
0388 531 22 88 Cep: 0549 662 01 01

Lüleburgaz Şube Başkanlığımız Sağlıkta İndirim Anlaşması İmzaladı

TÜED Lüleburgaz Şube Başkanlığımız Trakyadent Ağız ve Diş Sağlığı Grubu ile üyelerimize özel indirim anlaşması imzaladı. Üyelerimiz yapılan anlaşmaya göre; bir kez doktor muayenesi ve bir kez panoromik film çekimini ücretsiz yaptırabilecekler. Uzman doktor muayenesi % 20, bir kez diş beyazlatma işlemi % 30, nakit ödemelerde % 20, kartlı ödemelerde % 10 indirim hakkına sahip oldular. Lüleburgaz Şube Başkanımız Mehmet Kaplan; “Güzel bir kurumla, güzel bir anlaşmaya imza attık. Tüm üyelerimize hayırlı olsun” dedi.

Gebze Şube Başkanlığımızdan Sağlık Anlaşması

TÜED Gebze Şube Başkanlığımız ile Özel Gebze Yüzyıl Hastanesi arasında üyelerimize özel indirim anlaşması imzalandı. Yapılan anlaşmaya göre; Üyelerimiz üroloji ve nöroloji bölümlerinde muayene-tetkiklerde % 50, diğer bölümlerde ise % 20 indirim hakkına sahip oldular. Ayrıca 40 yaş üstü üyelerimize mamagrofi muayenesi ücretsiz yapılacak. Şube Başkanımız Ali Tunç; “Üyelerimiz yaşları gereği en çok sağlık sektörüne harcama yapıyorlar. Bizlerde bu nedenle en çok bu kalemde anlaşmaya özen gösteriyoruz. Tüm üyelerimize sağlıklı günler dileriz” dedi.

AKTİF VE BAŞARILI YAŞLANMA

“Herkes uzun yaşamak ister, ama kimse yaşlanmak istemez”
Jonathan Swift, 1667-1745

Bugün için, uzun yaşamının tek yolu yaşlanma gibi gözükmektedir. Uzun yaşam, sadece birey için değil, bir bütün olarak toplum için fırsatları da beraberinde getirir. Yaşanacak yıllar ileri eğitim, yeni kariyer veya uzun süredir ihmal edilmiş bir tutkunun peşinde koşmak gibi yeni aktiviteler yapma olanağı sağlayabilir. Ancak bu fırsatlar ve katkıların gerçekleşmesi olmazsa olmaz bir faktöre bağlıdır ki o da bireyin sağlığıdır.

Yaşlanma vücuttaki pek çok sistemi etkileyen dinamik bir süreçtir. Süreç ilerledikçe dayanıklılıkta ve fiziksel uygunlukta azalma meydana gelir. Yaşlılık denilince akla kronolojik yaş gelmektedir ancak bireylerin özellikleri birbirinden farklıdır ve kronolojik yaş kişinin fiziksel durumunu ve fonksiyonel kapasitesini tam olarak yansıtmaz. Bu nedenle yaşlılığın en önemli göstergesi fonksiyonel kapasite ve işlev kaybı olarak kabul edilmektedir. Dünya Sağlık Örgütü yaşlılığı; “Çevresel faktörlere uyum sağlayabilme yeteneğinin azalması” olarak tanımlamakta ve kronolojik tanımlamayı dikkate alarak bu dönemi, “65 yaş ve üzeri” olarak kabul etmektedir. Oysa yaşlanma sadece kronolojik yaş ile belirlenecek bir olgu değildir. Fiziksel, biyolojik, zihinsel, kültürel, toplumsal koşullar ile de belirlenen bireysel bir süreçtir. Yaşlanmanın üreticiliği ne oranda etkilediği ise çoğu zaman tartışma konusu olmaktadır, çünkü bilindiği gibi birçok sanat, felsefe ve bilim yapıtı 65 yaşın üzerindeki kişilerce yaratılmıştır. Bu bağlamda 'aktif yaşlanma', 'başarılı yaşlanma' gibi yaşlanmaya farklı yönlerden bakan kavramlar tartışılmaya başlanmıştır.

Aktif yaşlanma; yaşlı insanların yaşam kalitesini artırabilmek için; sağlık, güvenlik ve katılım olanaklarını en uygun hale getirme sürecidir. Aktif yaşlanma kavramı, yaşlı insanların çalışmaya devam edebilmeleri, sağlıklı kalmaları, topluma katkıda bulunmaya devam etmeleri için daha fazla fırsatın sunulmasını içermektedir ve bireylere ileriki yaşlarında sosyal güvenlik, sağlık ve toplumsal hayata katılım açısından fırsatlar sunarak yaşam kalitelerini ideal seviyelere çekmeyi hedefleyen bir sistem olarak değerlendirilmektedir. Başarılı yaşlanma, hastalık ve maluliyetin olmaması, bilişsel ve fiziksel fonksiyonların devam etmesi ve yaşamla bağlantılı olmak olarak tanımlanmaktadır. Buradaki ana vurgu başarılı yaşlanmanın, bireylerin hayat tarzı seçimleri ve sağlık tutumlarının üzerinde kontrolleri olduğudur ve başarılı bir yaşlanmaya giden yol sağlıklı davranışlardır.

Aktif yaşlanmanın belirleyicileri:

1. Bireysel faktörler: Biyolojik, genetik ve psikolojik faktörler
2. Davranışsal faktörler: Sigara ve alkol tüketimi, ağız sağlığı, tıbbi hizmetlerden yararlanma, fiziksel aktivite, beslenme
3. Sosyal faktörler: Sosyal destek, eğitim
4. Ekonomik faktörler: Ücretler, sosyal güvenlik, çalışma
5. Fiziksel çevre: Yaşlı dostu çevre, konut güvenliği, temiz çevre, düşmeler
6. Sağlık hizmetleri ve sosyal hizmetler: Sağlığın geliştirilmesi ve hastalıkların önlenmesi, sürekli bakım

Bu faktörlerden genetik gibi bazı faktörler değiştirilemezken, bireyin yönetebileceği ve aktif yaşlanma için olmazsa olmaz değiştirilebilir davranışsal faktörler kişinin elindedir.

Yaşlanmayla birlikte organ ve sistemlerde meydana gelen değişiklikler, çoğunluğu kronik olmak üzere birçok hastalık için zemin oluşturur.

İleri yaşlarda yaşamı tehdit eden hastalıklar; kanser, kalp yetmezliği, böbrek yetmezliği, anemi, kronik obstrüktif akciğer hastalığı, diyabet, demans iken, yaşamsal önemi yanında yeti kaybına neden olanlar; bilişsel bozukluklar, inme, diyabet, KOAH, koroner arter hastalığı, hipertansiyon ve osteoporoz, sadece yeti kaybına neden olanlar ise; Parkinson hastalığı, görme sorunları ve artritler olarak sıralanmaktadır. Bu hastalıkların çoğu sağlıklı davranışları benimseyerek önlenbilir ya da ertelenebilir. Bu nedenle ilerleyen yaşlarda fiziksel aktivite, sağlıklı beslenme, ideal kilonun korunması, sigaranın bırakılması, aşırı alkol tüketiminin azaltılması sağlık ve iyilik için önemlidir. Diğer sağlık sorunları özellikle erken teşhis edilirse etkili bir şekilde yönetilebilir. Bunun için de düzenli sağlık kontrolleri, kanser tarama testleri ve aşılama özellikle korunulabilir hastalıklar ve ölümlerin engellenmesi açısından yaşlılık döneminde önem taşımaktadır.

Yaşlılık, kişinin toplumsal rollerinde bir değişikliğe ve çoğu zaman da kayba yol açmaktadır. Yaşlılıkla birlikte gelen en önemli değişikliklerden biri emekliliktir. Yaşlının iş yaşamından başka seçeneği yoksa diğer kişilerle iletişimi sınırlı olacaktır. Hayatta bir amacı veya yapacak işinin olmaması, yetersizlik ve yalnızlık duygusu yaşanmasına neden olur; istediklerini yapamama ve çevresindekilerin aşırı koruyuculuğu nedeniyle sosyal ilişkiler sınırlanır. İleri yaşlarda aktif sosyal hayatın bilişsel işlevleri devam ettirmede, hastalıklardan korunmada ve kronik hastalıklardaki stres ile başa çıkmada etkili olduğu gösterilmiştir.

Çok uzun yaşayacağınızı farz ediniz;

- İleri yaşlarınız en güzel yıllarınız olabilir, planlar yapınız
- Kendinizi iyi hissetmenizi sağlayacak uğraşlar bulunuz
- Aileniz, dostlarınız ve arkadaşlarınızla ilişkide kalıp hayatı paylaşınız
- Düzenli fizik aktivite, bilinçli beslenme gibi sağlıklı yaşam tarzı alışkanlıkları geliştiriniz.
- Kişisel bilgilerinizi artırmak için istekli olunuz
- Yaşama olumlu, yapıcı ve esprili bir gözle bakmaya çalışınız
- Başarılı ve üretken kalabilmek için “önce sağlık” ilkesini benimseyiniz, sağlık kontrollerinizi ihmal etmeyiniz.

Prof. Dr. Didem ADAHAN

Aile Hekimliği Uzmanı

Lösante Çocuk ve Yetişkin Hastanesi

Evde Bakım ve Check Up Programları Koordinatörü

1970 - 2023

TÜED TARİHİNDEN SAYFALAR -27

6. OLAĞAN GENEL KURUL SÜRECİ BAŞLAR...

Mustafa ALPDÜNDAR
1981-1984

TÜRKİYE İŞÇİ EMEKLİLERİ CEMİYETİ'nin 6.Dönem Genel Kurul süreci 12 Mayıs 1984 tarihinde Genel Başkan Mustafa Alpdündar açış konuşmasına şöyle devam eder:

Sayın Başkan,
Değerli Delegeler,

İşçi emekli, dul ve yetimlerimizin en önemli sorunu bilindiği üzere çekilmez hal durumuna gelen hayat pahalılığı karşısında gelir azlığıdır.

Ekmeğe, çaya, gaza, tuza, şekere dikkat ya da dolaylı gün aşırı zam yapanlar, yaşayabilmek için asgaride bunları satın almaya mecbur olanları lafla değil icraatla korumak durumundadırlar.

Devlet İstatistik Enstitüsünün verdiği resmi rakamlara göre 1981 den 1984'ün ilk dört ayına kadar ülkemizde enflasyon oranı % 146.10'a tırmanmış paramızın satın alma gücü kalmamıştır. Buna rağmen her gün değişen fiyatlar karşısında değişmeyen gelirlerle nasıl yaşam sürdürebileceğimizi yetkili ilgililerden öğrenmek istiyoruz.

Yeterli olmamakla birlikte, son 10 yılda TC Emekli Sandığı, memur, emekli, dul ve yetim aylıklarını 23 kat artırmış sosyal yardım ve cenaze masraflarını asgaride artan fiyatlara yaklaştırırken bir işçi emekliliği müessesesi olması gereken SSK'nın işçi emekli dul ve yetimlerine bağladığı ortalama aylık gelir 18 bin lirayı aşmamaktadır.

İşçi emekli dul ve yetimlerine son yıllarda yansıtılmış cüzi artışları yüzdelere boğarak kamuoyuna yüksek gösterme gayretleri insancıl değil ayıptır.

Günümüz hayat pahalılığı karşısında aylık gelirin aslı bir gecikondü kirasını karşılayamıyorsa yansıtılan yüzdeler % 70 değil yüzde yüz olsa neye yarar.

Çalışanlardan çalıştıkları sürece her ay % 40'lara varan prim toplayan SSK devletten bir kuruş almadan istihdam ettiği yaklaşık 54 bin devlet memuruna sağladığı imkanları kurumu finanse etmiş işçi emekli dul ve yetimlerine çok görmesini anlamak ve izah etmek mümkün değildir.

Yıllardır denetimden yoksun bulunmasına rağmen yıllık bütçesi 450 milyar lirayı aşmış nakit ve mal varlıkları ile sorumluluğu devlet teminatına bağlanmış kurumun işçi emekli dul ve yetimlerine insanlık onuru ile bağdaşır bir geçim düzeyi sağlayıcı gelir temin etmemesi için hiçbir sebep yoktur.

Ne var ki, bu insancıl görevin yerine getirilmesi için kanunlardan önce bazı kafaların değişmesi gerekmektedir.

İşçi-işveren ayrımı gözetmeksizin yarımlar için SSK'dan gerçekçi bir sosyal güvenlik hizmeti bekleyen herkesi Kurumun inşaat işletmeciliği ve istihdam müessesesi durumundan kurtarıp çağımızın gerektirdiği gerçekçi bir sosyal güvenlik kuruluş haline ve asli görevine dönmesi için uğraşa davet ediyoruz.

Merkez yönetimi olarak sorunlarımızı devamlı olarak gündemde tuttuğumuzu A'dan Z'ye kadar her vesile ile fırsat ve imkan buldukça Devlet'in en büyük kademesinden en küçük idaresine kadar anlatıp çare bulmalarını istediğimize inanmanızı istiyoruz.

Sorunlarımızın kamuoyuna duyurulmasında ve ilgililere aktarılmasında TRT Basın ve köşe yazarlarından gördüğümüz ilgiye ve her zaman esirgemedikleri alakaya huzurlarınızda tüm işçi emekli dul ve yetimleri adına teşekkür etmeyi görev sayıyoruz.

Geride bıraktığımız çalışma dönemi içerisinde Merkez Yönetim Kurulumuz bir Başkanlar Kurulu düzeyinde olmak üzere 8 kez toplanmış ve teşkilatla ilgili gerekli kararlar olarak yönlendirme çalışmaları yapmıştır.

Mehmet Emin TANGÖREN
TÜED Basın Danışmanı

tuedbasin@gmail.com

emeklinin gündemi

Merkez İcra Kurulumuz ise, bu çalışma dönemi içerisinde gündemli olarak 116 toplantı yapmış 23 genelge yayınlanmış teşkilattan gelen 4858 iş takibi ve talepten 3356'sını sonuçlandırarak cevaplamıştır.

Merkez Denetleme Kurulumuz, Merkez denetleme kurulumuz 8 kez toplanarak idari ve mali çalışmalarımızı denetlemiş ve lüzum gördüğü konularda bazı tavsiyelerde bulunmuştur.

Teşkilatlanma, Aidatların merkezden kesilmesinin durdurulması sonucu ekonomik durum maalesef hızlı bir teşkilatlanma yapmamıza imkan vermemiştir.

Önümüzdeki çalışma döneminde teşkilat yeniden gözden geçirilerek bazı il ilçelerde yeni şubeler açılacak ve bazı başarısız şubelerin de kapatılma konusu gözden geçirilecektir.

Merkez İcra Kurulumuz bu çalışma dönemi içinde randevulu olarak bir kez sayın Cumhurbaşkanımızla iki kez de başbakanımızla görüşmek suretiyle işçi emekli dul ve yetimlerimizin içinde buldukları ekonomik bunalımlarını arz etmiş ve sorunlarımıza çare için ilgilerini talep etmiştir.

6 Kasım 1984 tarihli seçimlerden sonra Sayın Özal Hükümetinin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı, makamında ziyaret edilmiş sorunlarımız anlatılarak yardım talep edilmiştir. Bütün sorunlarımızla yakından ilgileneceğini ve müşterek çalışmalarla sorunların üstesinden gelineceğini vaat eden sayın Bakan, daha sonra Cemiyetimize kendi imzası ile bir resmi yazı göndererek İşçi emeklilerinin çalışma yasağının kaldırılması ve kuyruklara neden olan ilaç yüzdesi ile muayene ücretlerini de kaldıracak yasal çalışmaların başlatıldığını bildirmişlerdir. Kendilerine huzurlarınızda teşekkür ederiz.

Başbakan sayın Özal'la görüşme talebimize ilişkin yazılı başvurumuz ile, Devlet memur emekli dul ve yetimlerinin ücret ve sosyal yardımlarını iyileştirme amacıyla Özal hükümetinin Büyük millet meclisinden talep ettiği yetki kararnamesi kapsamına işçi emekli dul ve yetimlerinin dahil edilmesine ilişkin başvuru belgemiz ilişikte bilgileriniz sunulmuştur.

EMEKLİNİN DÜNYASI

Sosyal Projeler Uzmanı
Tuğba AKGÜL

EMEKLİ OLAMAYAN EMEKLİLER...

Emeklilik, bireylerin belli bir çalışma hayatından sonra sosyal haklarının güvence altına alınması ve böylelikle artık çalışmak zorunda kalmayışı olarak genel hatlarıyla tarif edilebilecekken ülkemizde tam tanım artık böyle değildir. Türkiye'de özellikle emekli aylıklarının düşük olması emeklileri yeniden çalışmaya iten başlıca nedendir. Emekli kendisinin ve ailesinin ihtiyaçlarını karşılayabilmek için yeniden çalışmak zorunda kalmaktadır.

Çalışma hayatlarının son bulmasıyla birlikte emeklilerin ekonomik durumlarında büyük değişimler oluşmaktadır. Bu da onların yeniden çalışma yaşamına dönmelerini gerektirmektedir.

Yapılan bir araştırma sonuçlarına göre, emeklilerin %52'si çalışmakta, %48'i ise çalışmamaktadır. Çalışmayanların %22'si uygun bir iş bulamadığı için çalışmadığını belirtmiştir.

Çalışmaktan hoşlanmayanların oranı ise sadece %3'tür. (Ekev Akademi Dergisi, Y. Furkan Şen)

Yapılan bir diğer çalışmada ise, emeklilikte yapılan ikinci iş, %62.3 oranında önceki işle bağlantılıdır. Bu araştırma sonucu bize emeklilikte büyük ölçüde emeklilik öncesi mesleğin sürdürüldüğünü göstermektedir. Emekli olduktan sonra hiç bilmediği bir işi yapanların oranı ise %37,7'dir. Bu oranın yüksekliği, emeklilerimizin ne kadar mağdur olduğunun hepimize resmi kanıtıdır. Burada dikkat edilmesi gereken bir diğer konu, kamu kesiminden emekli olanların özel sektörde önceki işlerine benzer nitelikte iş bulamamalarından da kaynaklanmaktadır.

Ülkemizde yapılan araştırmaların sağladığı verilere göre, emekliler arasında tekrar çalışma yaşamına dönme konusunda ciddi bir eğilim olduğu görülmektedir. Hal böyle olunca yurtdışında uygulamaları bulunan 'ikinci işe hazırlık eğitimi' uygulamalarına ülkemizde de başlanması gerekir. İkinci işe hazırlık eğitimleri, özellikle kamu kesiminden emekli olanlar

için önem taşımaktadır. Çünkü bu kişilerin emeklilik sonrasında çalışacağı yer özel sektör olmaktadır. Firmalara nasıl ulaşacakları, nasıl iş arayacakları, yeni bir işe nasıl başvuracakları ve işe alma görüşmeleri hakkındaki konularda bilgi ve deneyime sahip değildirler. Kaldı ki, her türlü donanıma sahip olsalar dahi işverenler tarafından yaşları nedeniyle tercih edilmemektedirler. Bütün bu bilgiler ve gereklilikler, ikinci işe hazırlık eğitiminin konusunu oluşturur. Bu durum, kamu sektöründen emekli olacaklar kadar, özel sektörden emekli olacaklar için de geçerlidir. Çünkü yeni işler, yeni bilgilerin ve becerilerin kazanılmasını gerektirmektedir.

Derneğimiz daha önceki yazılarımızda değindiğimiz gibi 'Emekliliğe Hazırlık Programları' adı altındaki projemizde bu konuya ciddiyetle eğilmiş ve alt başlık altında incelemiştir. Hükümetlerin, STK'ların, yerel yönetimlerin bu konuda en acil şekilde çalışmalarını kaçınılmazdır. Emekli portföyleri oluşturmak, İş ve İşçi Bulma Kurumu'nda emekli işçi birimi oluşturmak yapılabilecek ilk işlerdendir.

Emeklilerimiz kaderlerine terk edilmeden tüm sorumluluk ele alınmalı, tüm uzman kadrolarla çalışma biran evvel başlatılmalıdır. Aslında tabii ki sosyal devlet bilincinde olan ülkeler gibi keşke emeklilerimiz ikinci bir iş aramak ve çalışmak zorunda olmasalar. Geçmişte üretilen tüm değer ve hizmetler onların emeğinin ürünüdür. Ödedikleri primlerle bugüne kaynak sağlamış emekçilerdir. Bugün gelinen nokta da, emeklilerimiz çalışma hayatına tekrar dahil olarak ödedikleri SGDP (Sosyal Güvenlik Destek Primi) ile bir manada aylıklarını kendileri karşılamış oluyorlar ki, bu da Sosyal Güvenlik Sistemi için ayrıca bir handikaptır.

Emekli olamayan emeklilerimiz, devletin omzuna yük değillerdir...

DÜNYADAN SOSYAL GÜVENLİK

Dış İlişkiler Uzmanı
BESTE TAN

ZENGİNDEN FAKİRE Mİ? FAKİRDEN ZENGİNE Mİ?

Dünya genelinde ülkeler, COVID-19 krizinden çıkarken, zayıflamış mali pozisyonlardan ekonomik büyüme arayışındadır. Çalışanlara, ailelere ve işletmelere yardım etmek için sağlık ve sosyal harcamalar artarken, ekonomik şok, ülkelerin gelirlerini büyük ölçüde azaltmıştır. Salgından tam olarak kurtulmak için sadece gelirlerin eski düzene dönmesi değil, aynı zamanda eğitim kayıplarını gidermek ve kalkınma hedeflerini karşılamak için gelirlerin artırılması gerekmektedir. Ülke gelirlerinin artırılması, yoksullara daha ağır bir yük getirmeden ve büyüme beklentilerine zarar vermeden elde edilmelidir.

Genel bir kural olarak maliye politikası; sosyal güvenlik, sağlık, eğitim ve büyümeye yönelik diğer yatırımları finanse etmek için gelir eşitsizliğini azaltabilir. Ancak tüm ülkeler aynı düzeyde vergi geliri elde etmez ve dolayısıyla tüm ülkelerin harcayacak aynı miktarı yoktur. Aynı şekilde, tüm mali politikalar kırılğan hane halkı gelirlerini aynı şekilde etkilemez.

Maliye politikasının gelir dağılımı, bölgeler ve gelir düzeyleri arasında hane halklarını nasıl etkilediğini, Dünya Bankası'nın 2022 Yoksulluk ve Paylaşılan Refah raporunun 5. bölümünde analiz edilmiştir. Yüksek gelirli ülkeler, maliye politikalarının yoksul haneler üzerinde olumlu bir etki yaratmasını sağlarken, düşük ve orta gelirli ülkelerin üçte ikisinde yoksul hanelerin gelirlerinin vergi ödedikleri, transfer ve sübvansiyon aldıkları zaman daha düşük olduğu görülüyor. Başka bir deyişle, bu hanelerin cebinde çalışarak ve yatırım yaparak kazandıklarından daha az para kalmaktadır. Yani, gelişmekte olan ve gelişmemiş ülkelerin çoğunda yoksul haneler maliye politikası tarafından daha da yoksullaştırılmaktadır!

Gelişmiş ülkeler, yoksul haneleri daha kötü durumda bırakmadan daha fazla gelir toplamayı nasıl başarıyor?

Gelişmiş ülkeler, daha zengin hanelere daha fazla yük bindiren doğrudan gelir vergilerine büyük ölçüde güvenmekte ve iyi hedeflenmiş transferler yoluyla yoksul haneleri desteklemektedir. Buna karşılık, gelişmekte olan ya da gelişmemiş ülkelerin çoğu, vergileri ağırlıklı olarak tüketim üzerinden alınan dolaylı vergiler yoluyla toplamaktadır. Bu vergiler, herkese yük getirmekte ve çoğu durumda da en yoksulları etkilemektedir.

Benzer şekilde, birçok ülke, yoksul haneler üzerindeki vergi yükünü azaltmak için gıda üzerindeki KDV muafiyetlerinden veya düşük oranlarını geniş ölçüde uygulamaktadır. Bu ürünler genellikle tüketim sepetinde daha büyük bir paya sahip olsa da daha zengin haneler de bu ürünleri daha fazla miktarda tüketmektedir. Sonuç olarak, bu vergi harcamalarının daha büyük bir kısmı daha zengin hanelerden alınmaktadır.

Dünya genelinde vergi sistemleri önemli ölçüde farklılık göstermektedir. En çarpıcı fark, zengin ve fakir ülkeler arasındadır. Zengin ülkeler, geliri veya tüketimi vergilendiren geniş tabanlı vergi sistemlerine güvenme eğilimindeyken, yoksul ülkeler daha çok gümrük tarifeleri, deniz deposu ve diğer vergi dışı gelir kaynaklarına güvenmektedir.

Yoksul Ülkeler Neden Vergilendirmede Başarılı Olamıyor?

Ekonomistlere göre bunun iki ana nedeni bulunmaktadır. İlk neden, yoksul ülkelerin geniş tabanlı vergilere sahip olmadıklarını, çünkü başarısız siyasi sistemlere sahip olduklarını ve kötü politika yapıcılarının, kötü vergi politikası uygulamalarından kaynaklandığıdır. Diğer neden ise yoksul ülkelerin geniş kapsamlı vergilendirme yapmadıklarını, çünkü vergilendirilebilir faaliyetleri izlemenin onlar için daha zor olmasındandır. Ekonomist Andrew Chamberlain, "Sokak satıcılarının gelirini izlemeye çalıştığınızı düşünün. Bu da izlenmesi kolay vergilere güvenmenin onlar için ekonomik açıdan mantıklı olabileceği anlamına geliyor" diyor.

Avrupa'da da vergilendirme oldukça karmaşıktır çünkü Avrupa Birliği üye ülkelerinde uygulanan sistemler ülkeden ülkeye oldukça farklı olabilmektedir. Ayrıca, Avrupa Birliği ülkelerinde, çevre kirliliği ve iklim krizi ile mücadele kapsamında araçlar için artırılan vergiler de her zaman etkin bir şekilde hesaplanmamaktadır. Tüm Avrupa ülkeleri, herhangi bir mal veya hizmetle ilgili satın alımlarda KDV uygulamaktadır. KDV, koşullara bağlı olarak birçok farklı şekilde değerlendirilir.

Avrupa'da KDV Eşikleri Nelerdir?

Avrupa KDV eşiklerinin değerlendirilmesi için sorunsuz bir sistem oluşturulmaya çalışılmış olsa da KDV oranları bölge genelinde orta düzeyde farklılık göstermektedir.

Avrupalı işletmelerin KDV'ye kayıtlı olmaları ve KDV ödemeleri için belirli bir seviyeye ulaşan vergilendirilebilir mal ve hizmet gelirine sahip olmaları gerekmektedir. Birleşik Krallık'ta KDV'ye tabi ciro eşiği 85.000 £'dur. Avrupa Birliğinde eşik değerler Bulgaristan'da sıfır (yani satış hacmine bakılmaksızın tüm işletmeler KDV ödemek zorundadır) ile İsviçre'de 100.000 İsviçre Frangı arasında değişmektedir. Akıllı telefon satıcılarının bu eşik değerlerin farkında olması gerekir. Vergilendirilebilir gelir yerel eşiğin altındaysa, KDV'ye kayıtlı olmasına veya ürünlerine KDV tahakkuk ettirilmesine gerek yoktur.

Vergi Vakfı, Avrupa Birliği ortalama standart KDV oranının %21 olduğunu belirtmektedir. Bu oran, gerekli asgari standart KDV oranından altı puan daha yüksektir.

En Düşük KDV Oranı Hangi Ülkede?

Vergi Vakfı'na göre Lüksemburg en düşük standart KDV oranına (%17) sahipken, onu Malta (%18) ve Kıbrıs, Almanya ve Romanya (her biri %19) takip etmektedir.

En Yüksek KDV Oranı Hangi Ülkede?

Vergi Vakfı, Macaristan (%27) ve Hırvatistan, Danimarka ve İsveç'in (her biri %25) en yüksek standart KDV oranlarına sahip ülkeler olduğunu belirtiyor.

KDV Döngüsü Nedir?

KDV, tahsilat ve ödeme için belirli bir döngüyü takip eden bir tüketim vergisidir;

- KDV'ye kayıtlı bir işletme, uygun mal ve hizmetleri satarken geçerli KDV'yi tahsil eder.
- Alıcıdan KDV'yi hesaba katması için ekstra ücret alınır.
- KDV'ye kayıtlı işletme, KDV'yi varış ülkesinin vergi dairesine öder.
- KDV ödemelerinin toplanması ve sunulması sorumluluğu satıcının omuzlarındadır.

Dünya genelinde vergilendirme sistemleri aslında o ülkenin gelişmişliği ile ilgili birçok şey söylüyor. Orantısız vergi alımları ve eşit olmayan yaklaşımlar, insanların hayatlarına ciddi oranda zarar veriyor. Vergiden kaçmak için kayıt yaptırmayan işletmelerin artmasına sebebiyet de veren bu yanlış politikalar, insanların ileride yaşayacağı emekli hayatına da darbe vurmaktadır. Gelişmekte ya da gelişmemiş ülkelerin izledikleri politikalar, yoksulu daha da yoksullaştırırken, orta sınıf hanesini de ortadan kaldırmaktadır. Gelir dağılımlarına göre vergi alınan ülkeler, yoksul kesimlerin omzundan yük alırken, yeni girişimlere karşı da bir motivasyon oluşturmaktadır. Yanlış politika izleyen ülkelerin buna bir an önce dur demesi ve kemer sıkma politikalarını biraz da zenginler üzerinden uygulamaları gerekmektedir.

Namık TAN
TÜED
Araştırma Müdürü

SOSYAL GÜVENLİK KÖŞESİ AYIN YORUMU

KÖK AYLIKLAR DÜZELTİLMELİ...

Her zam artışında kök aylık tartışması yaşanmaktadır. 2019 yılında kök aylıkların değersiz kalması karşısında en az aylık ödemesi getirilmiş ve aylıklardaki kayıpların üstü örtülmüştür. Sosyal güvenlik sisteminin böylesine değersiz kaldığı bir dönem yaşanmamıştır. 2000 öncesi dönemde uygulanan 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu korunmuş olsaydı, Temmuz 2023 tarihinde en düşük emekli aylığı 9.390,15 TL olacaktı. 506 sayılı Kanununun 96. Maddesinde asgari emekli aylık bağlama oranı yüzde 70 olarak belirlenmişti. 2023 yılı ikinci altı ayda uygulanan brüt 13.414,50 TL asgari ücret, aynı zamanda prim kazancının alt sınırı olduğundan, yüzde 70 aylık bağlama oranına göre, alt sınır emekli aylığı 9.390,15 TL olarak ödenecekti.

4447 ve 5510 sayılı Kanunlarla yapılan değişiklik sonucunda, alt sınır aylık bağlama oranı yüzde 35 olarak değiştirildi. 2000 öncesi dönemde uygulanan aylık bağlama oranı yarı yarıya küçültüldü. Emekli aylıklarının bir kısmı, 4.695, 08 TL

olarak hesaplandığından, kök aylıklara yapılan zamların 7.500 TL'ye gelene kadar sabit bir ödemenin yapılması, sistemin çöküşü olarak görülmelidir. Bu durum düzeltilmeden, emekli aylıklarına yapılan yüzdeli artışların hiçbir kıymeti yoktur.

2019 öncesine kadar emekli aylıklarına seyyanen zam yapılırken, alt sınır emekli aylıklarının iyileştirilmesi amaçlanmıştır. 5510 sayılı Kanuna eklenen ek madde 19 ile seyyanen zam yapılmasının önüne geçilmiş ve en az aylık ödemesiyle eşitsizleri de artıran bir uygulama getirilmiştir. Nisan 2023 tarihinde en az aylık ödemesi 7.500 TL'ye yükseltilirken, 7.500 TL'nin üzerinde aylık alanlara zam yapılmamıştır. Görüldüğü gibi, zamlarda bile eşitlik ilkesi kaybolmuştur. Yapılması gereken, alt sınır emekli aylık bağlama oranı yüzde 70'e yükseltilmeli, 2000 sonrasında bağlanan emekli aylıklarında oluşan eşitsizlikler intibak yapılarak düzeltilmelidir.

Siz Sorun... Biz Cevaplayalım

SORU: Memur emeklilerine ek gösterge ile aylıklarında ve emekli ikramiyesinde iyileştirme yapılırken, benzer düzenleme diğer emekli gruplarına yapılmaması hak kaybı değil mi? Emekliler arasında ayırım, sosyal devlet yaklaşımı ile bağdaşır mı? Ben yüksek prim ödeyen ve çalışırken sorumluluğum olan bir emekliyim. Benim aylığımda hiçbir dönem ek artış yapılmadı ve memur emeklilerine yapılan iyileştirmelerden yararlanmadım? Bu konuda bilgi alabilir miyim?

CEVAP: Sosyal güvenlik sistemimizin eşitlik kuralı olmadığından, bu tür sorunlar ile karşılaşılıyoruz. Türkiye Emekliler Derneği, emeklilere bir bütün olarak bakılmasını savunmaktadır. Memur emeklileri arasında da eşitsizlikler var. 3600 ek gösterge uygulamasının farklı olması ve dar tutulması eleştiri almıştır. Emekliler arasında olan statü farkı da, sistemi bozan bir parametredir. 4/a, 4/b ve 4/c gibi emekli gruplarının olması, norm ve standart birliğine aykırıdır. Tek bir sistem getirilmeli; ödenen primler ve hizmet yıllarına göre aylıklar hesaplanmalıdır. Emekli aylıklarında farklı ödemelerin olması, hesaplama sisteminden kaynaklanmaktadır. Bu tür eşitsizliklerin olmaması için tüm sigortalıların ödemiş oldukları prim kazançlarına göre derece ve kademesi olan gösterge sistemi getirilmelidir. Sosyal güvenlikte tek çatıya uygun bir sistem kurulmadığından, farklı aylık ödemelerine çözüm getirmekte zorlaşmaktadır. Kartopu gibi büyüyen bir sistem düzeltilmeli ve her emeklimize hak ettikleri aylığın ödenmesi için intibak yapılmalıdır.

SORU: Ek 5 tarım sigortalıyım. Düzenli olarak primi kendi cebimden yatırmaktayım. Tarım sigortasından emekli olan komşularıyla konuşurken, 3600 günü olan sigortalılara aylık bağlandığını söylediler. 2014 yılında ilk defa tarım sigortalısı oldum. Sigorta müdürlüğüne gittiğimde, benim gibi durumda olanların prim ödeme günü 7200 olarak belirlendiğini söylediler. İş bulursam köyümü terk etmeyi

düşünüyorum. Bu haksızlığı kabul edemiyorum. Derneğin bir çalışması var mı?

CEVAP: 1 Mayıs 2008 itibariyle, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile tarım sigortasına ilk defa girişi olanların primleri 3600'den 7200 güne çıkarılmıştır. Bu değişiklik, köyde kalmayı engelleyen bir prim yükselmesidir. Buna dernek olarak karşı çıktık. Düzeltilmesi için mücadele ediyoruz. Köyde nüfusun azaldığı bir dönemde böylesine zorluk gösteren bir değişiklik doğru olmamıştır. Gıdanın ve tarım ürünlerinin kıtlığının yaşandığı günümüzde, tarım sigortalıların primlerinin bir kısmının devlet tarafından karşılanması ve prim ödeme gün sayısının eskiden olduğu gibi, 3600 olarak belirlenmesi gerekir.

SORU: TÜİK'in enflasyon hesaplanmasına göre emekli aylıklarına zam yapılmasını savunan hiçbir emekli yoktur. Ocak ayında 50 TL'ye aldığım ürün Haziran ayında 100 TL'ye yükseldi. TÜİK ise, altı aylık tüfe artışını yüzde 19,77 açıkladı. TÜFE oranlarına göre emekli aylıklarına yapılan artışlar, emeklileri koruyan bir sistem olarak görülmemektedir. Bu hesaplama, emeklilerin aylıkları küçülüyor. Yazık! Bu sistem yerine emekli yaşam aylığı hesaplanmalı ve emeklileri koruyan bir artış sistemi getirilmelidir.

CEVAP: Sizin bu sorununuzu yıllardır gündemde tutuyoruz. TÜFE'nin enflasyon sepeti ve madde gruplarının ağırlığı bilimsellikten uzaktır. TÜİK'in son iki yıldır madde fiyatlarını açıklamaması, hesaplamalara gölge düşürmüştür. Enflasyon açıklanırken, ekmeğin fiyatı açıklanmıyor. Hiçbir maddenin fiyatı bilinmiyor. Böylesine bir sistem ile emekli aylıklarına zam yapılması, doğru bir seçenek olamaz. Bu nedenle, çalışanları ve emeklileri temsil eden enflasyon sepeti oluşturulmalıdır. Açlık ve yoksulluk tutarlarının altında kalan emekli aylıkları geçim özelliğini kaybetmiştir. Bu nedenle, yaşam aylığı ölçülerine göre yeni bir sistem getirilmelidir.

EMEKLİLİKTEKİ BÜYÜK HARCAMA KALEMLERİ

Amerika Emekliler Derneği (AARP) tarafından yapılan bir çalışmada, emeklilikte en büyük harcamaların nelerden oluştuğu tespit edilmiş. Günlük harcamalar ile olağanüstü harcamaların birleşimi, insanların emeklilikte dengeyi kurmakta zorlandıklarını ortaya koyuyor. Emeklilikte makul bir yaşam tarzı sürdürmeye çalışmak için yıllar öncesinden planlama yapmak, ne kadar tasarruf etmeniz ve biriktirmeniz gerektiğine dair bir fikir gerektirir. AARP, finansal planlamacılarla görüşerek yaptığı çalışma sonunda emeklilikte 10 önemli harcama kalemi tespit etmiş:

1-Sağlık:

Makul derecede sağlıklıysanız, emekli olduğunuzda sağlık harcamaları genellikle düşük olacak. 80'lere ve ötesine ulaştığınızda artacak. Eşler sağsa birbirine bakacak, ancak tek kaldığında kendi bakım masrafları olacak. Sağlık hizmetleri maliyetli, enflasyon oranlarından öncelikle etkileniyor. Sağlık maliyetlerinin önümüzdeki 30 yılda diğer harcamaların iki katına ulaşacağı tahmin ediliyor. 60'lı ve 70'li yaşlardaki yaşam tarzı harcamalarınıza dikkat etmek, sonraki yaşlardaki maliyetleri karşılamak için önemli.

2-Bakım:

Evde bakım maliyetleri artacak, yapamadığınız işler için hizmet kiralamak zorunda kalacaksınız. Profesyonelleri işe almak zorunda kalabilirsiniz.

3-Seyahat:

Eşinizle ve çocuklarınızla gezi maliyetli olacak. Erken yaşlarda seyahat çok olacak, sonraki yıllarda düşecek. Sağlık nedeniyle azalacak, bu giderler sağlık için yapılacak.

4-Ulaşım:

Doktora ya da bakkala gitmek için taksi gerekebilir. Ulaşım, her zaman bir masraf olacak. Aracınız olsa bile bunun ödemeleri artacak. Yaşamayı seçtiğiniz yere göre ulaşım maliyetleri değişecek.

5-Yardımcı programlar:

Isınma, elektrik faturaları ve doğalgaz giderleri artacak. Bu çeşit kamu hizmetlerinden alınan ücretler yıllık olarak artacak. Bunları azaltmak için güneş paneli kurmak gibi yardımcı programlara ihtiyaç duyulabilecek.

6-Sağlıklı yaşam:

Hareketli bir yaşama yatırım yapan kişilerin daha düşük tıbbi maliyetlere sahip olduğu bir gerçek. Spor salonu üyeliği, spor malzemeleri giderleri, besin takviyeleri, ev egzersiz ekipmanları ilave gider yaratacak. Bütün bunlar aylık harcamaların yüzde onunu bulabilir.

7-Çocuklar ve Torunlar:

Çocuklar ve torunlara harcama yapmak bitmez. Ancak bunları yaparken dikkatli olmalıyız. Torunlara fazla harcama yapmak en önemli istektir, özel okul parasına katkı vermek sizi zora sokabilir.

8-Vergi ödemeleri:

Emeklilikte vergi ödemeleri düşüyor görünse de yine bazılarını planlamak gerekecek. Yıllık vergi ödemeleri planınız

olmalı.

9-Hayırseverlik:

Çalışırken sürekli olarak hayır kurumlarına bağışta bulunan bazı kişilerin emekli olduklarında hayır işlerinden geri çekilme eğiliminde oldukları görülüyor. Gönüllü çalışmalarında da bazı giderlere ihtiyaç duyulabilecek.

10-Profesyonel yardım:

Profesyonel yardıma ihtiyaç duyduğunuzda bunun pahalı olduğuna şahit olacaksınız. Mali ve hukuki konularda yardımcı profesyonel giderleriniz fazla olacaktır.

Küresel yaşlanma süreci olarak adlandırılan "demografik dönüşüm" sürecinde olan Türkiye'de, doğurganlık ve ölümlülük hızlarındaki azalma ile birlikte sağlık alanında kaydedilen gelişmeler, yaşam standardının, refah düzeyinin ve doğuştan beklenen yaşam süresinin artması ile nüfusun yaş yapısı şekil değiştirmiştir. Çocuk ve gençlerin toplam nüfus içindeki oranı azalırken yaşlıların toplam nüfus içindeki oranı artış göstermektedir. Çalışma çağındaki yüz kişiye düşen yaşlı sayısını ifade eden yaşlı bağımlılık oranı 2017 yılında yüzde 12,6 iken bu oran 2022 yılında yüzde 14,5'e yükseldi. Türkiye yaşlı nüfus oranına göre sıralamada 184 ülke arasında 66. sırada yer aldı. Dünya nüfusunun yüzde 9,8'ini yaşlı nüfus oluştururken Türkiye'de yaşlı nüfus oranı 9,9. Yaklaşık her 4 haneden birinde en az bir yaşlı fert bulunuyor. Bir buçuk milyondan fazla yaşlı tek başına yaşıyor ve bunların % 75'i kadın. Eşi ölmüş yaşlı kadınların oranı, eşi ölmüş yaşlı erkeklerin oranının 4,2 katı oldu. Yaşlı nüfusunun yoksulluk oranı 2021 yılında yüzde 11,4 oldu. 2017 yılında bu oran yüzde 15,5 idi. Yaşlı nüfusun işgücüne katılım oranı 2021 yılında yüzde 11,3. Bunların yüzde 64,3'ü tarım sektöründe. Alzheimer hastalığından ölen yaşlıların oranı 2021 yılında yüzde 3 oldu 2017 yılında 4.6 idi.

Aile yapısı araştırması sonuçlarına göre, yaşlıların yaşam tercihleri incelendiğinde yüzde 46'sı çocuklarının yanında kalmayı, yüzde 31.6'sı evde bakım hizmeti almayı, yüzde 10,3 'ü huzurevine gitmeyi istediğini belirtti. Yaşlıların çocukların tarafından haftada birkaç kez ziyaret edilme oranı yüzde 55. Mutlu olduğunu beyan eden yaşlı bireylerin oranı yüzde 55,7. Mutluluk kaynağı yüzde 59,5 ile aileleri. İnternet kullanan yaşlı bireylerin oranı 2022 yılında yüzde 36,6 oldu. Bu veriler ve artan emekli, dul ve yetim sayısı nazara alındığında Türkiye yaşlılarının da emeklilikteki harcama kalemlerindeki artışa hazırlıklı olmaları şart. Yoksulluk yaratan emeklilik sistemimizdeki aylık bağlama oranı ve güncelleme katsayısı parametrelerinin acilen değiştirilmesi, yaşlılıkta asgari gelirin garanti edilmesi sosyal devletin önceliği olmalıdır.

